

[Poul Schlüter.]

miske og kulturelle kontakter med østlandene, og vi bør erkende ganske klart, at intet nok vil bidrage stærkere til et øget reelt interessefællesskab mellem Øst- og Vesteuropa end en kraftig udvikling af det handelsmæssige og industrielle samarbejde. Jeg går ud fra, at regeringen på dette praktiske og jordbundne område vil gøre, hvad gøres kan. Mulighederne for at nå videre med nedrustningsskridt, efter at ikke-spredningsaftalen er etableret, er jo næppe store netop i dette øjeblik. Men det må være rigtigt alligevel at fortsætte de analyser, som er indledt inden for NATO, med henblik på at udforme en plan for afbalancerede styrkereduktioner, således at vi kan være bedst muligt forberedt, når det internationale klima igen bedrer sig.

Med statsministerens åbningstale har regeringen udtrykt det klare standpunkt, at der ikke i øjeblikkets krise er noget, der tilskynder til ændringer i Danmarks forhold til Atlantpagten. Det er et standpunkt, som vi i mit parti kan give fuld tilslutning. Der er jo simpelt hen intet seriøst alternativ til et dansk medlemskab af NATO i årene efter 1969. Ingen kan vide, hvilke muligheder der kan komme til at foreligge om 3, om 5, om 8 eller om 10 år, men umiddelbart efter 1969 er der ikke andre muligheder for en seriøs dansk sikkerhedspolitik.

I mit parti mener vi, at NATO-alliancen i den 20 års periode, som snart er gået, har bidraget afgørende til at sikre freden og også uafhængigheden i Vesteuropa. Ingen kan naturligvis med logisk sikkerhed påvise, at Sovjetunionen uden NATO ville have været i stand til at forskyde sit magtområde længere vestover i Europa, men noget, ja, meget tyder på det. I alt fald ville Vesteuropas muligheder for politisk selvbestemmelse have været væsentligt mindre. En ting er at være genstand for aggression og besættelse, en anden er at miste sin politiske bevægelsesfrihed. Uden NATO-alliancen ville Vesteuropa let være kommet i samme afhængighed af den nærmeste stormagt, som Finland kender. Den tryghed, som NATO-alliancen har givet os, har gjort det muligt for Danmark at føre en mere selvstændig og indflydelsesrig udenrigspolitik end i nogen tidligere epoke; vi har ikke som i 30'erne været

henvist til næsten automatisk at måtte indordne vore udenrigspolitiske standpunkter under de krav, som blev stillet af Europas stærkeste kontinentalmagt.

Jeg tror, man i dag må kunne fastslå, at den velordnede sikkerhedspolitik, som i 19 år er ført i vor del af verden, har løst sin vigtigste opgave. Det kan ikke være fristende uden videre at vende tilbage til tidligere perioders usikkerhed og mangel på organisation af sikkerhedsspørgsmålene. Det er ikke de to forsvarsalliancer i Europa, som i sig selv skaber spændingen, snarere tværtimod; det er problemerne bag ved alliancerne, man realistisk må prøve at løse, og det har trods alt bedre udsigter i den tryggere atmosfære, som de to pagtsystemer skaber hvert for sine medlemmer. Gennem en løsning af spændingsproblemerne kan man forhåbentlig efterhånden overflødig gøre forsvarspagterne, og det skal vi arbejde for, men uden videre at ophæve Warszawaunionen og NATO ville nok være ensbetydende med at invitere til øget uro langs grænsen mellem øst og vest, og det ville friste til langt større rustninger på begge sider af skillelinjen.

En anden sag er, at NATO efter 1969 ikke behøver at være ganske som hidtil. Det konservative folkeparti er tilhænger af, at NATO efter 1969 søger at udvide sin politiske aktivitet med det formål konsekvent at søge afspændingen fremmet. I denne henseende kan vi tilslutte os indholdet af den såkaldte Harmelrapport, som NATOs ministerråd godkendte i december i fjor. Det var naturligt, synes jeg, i den nuværende situation, at udenrigsministeren i dag citerede et afgørende afsnit af denne rapport, som tydeligt demonstrerer, at afspænding vil være og må være et primært NATO-mål.

Senere i dag får folketingsmedlemmet lejlighed til at tage stilling til et forslag til folketingsbeslutning om Danmarks forhold til Atlantpagten fremsat af SF. Jeg vil gerne sige allerede nu, for der er jo en sammenhæng i disse ting, at dette forslag er noget af det mest uklare og især overflødige, som nogen sinde er blevet fremsat her i salen. Forslaget går jo ud på, at regeringen skulle træffe forberedelser til, at Danmark kunne udtræde af NATO tidligst muligt efter 1969; men det ville dog være et urimeligt teoretisk stykke